

Eleri Kautlenbach
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
eleri.kautlenbach@agri.ee

Teie e-kiri 30.11.2023

Meie Digitaallkirja
kuupäev nr
1-54.1/2023/89

Ettepanekud Rail Baltic hüvitusmeetmete muudetud kava juurde

Täname võimaluse eest esitada RMK seisukoht Roheplaan OÜ ja Hendrikson DGE poolt koostatud Rail Baltica Pärnu maakonnaplaneeringu, Lõuna-Pärnumaa planeeringu Natura hindamise hüvitusmeetmete kava juurde. Natura erandi menetluse ja hüvitusmeetmete kava on koostatud ühele trassialternatiivile, s.o KSH aruandes ja Natura hindamises nimetatud Sinine+Kollane+Roosa (SKR).

Käesolevaga saadame RMK ettepanekud ja seisukohad muudetud hüvitusmeetmete kava juurde.

- Hüvitusmeetmete kava ptk 5.1.1 ja 5.1.2 ning Natura hindamise aruande ptk 5.3.6 põhjendavad vajadust tagada hüvitusaladel elupaigad 24-le kukele Luitemaa linnuala metsise asurkonna praeguse suurusega (24 kukke). Nendes peatükkides ei ole põhjendatud, et miks eeldatakse Luitemaa linnuala metsiseasurkonna hääbumist 100% ulatuses. Meie hinnangul oleks Natura hindamise aruanne selle eelduse põhjendamiseks pidanud analüüsima järgmisi küsimusi:
 - Kas olemasolevatest transpordikoridoridest (nt Tallinn-Peterburi raudteeliin Aegviidu sektoris või Tallinn-Narva mnt Valgejõel) sarnasel kaugusel nagu seda on Luitemaa linnuala metsisemängud RB vähima mõjuga trassist on võimalik metsisemängude püsimine? (EELISes olevate andmete alusel paistab see olevat võimalik.)
 - Kas olemasolevatest transpordikoridoridest sarnasel kaugusel nagu seda on Luitemaa mängud RB vähima mõjuga trassist on võimalik metsisemängudes kukkede arvu suurenemine? (EELISes olevate andmete alusel paistab see olevat võimalik.)
 - Kas olemasolevatest transpordikoridoridest sarnasel kaugusel nagu seda on Luitemaa mängud RB vähima mõjuga trassist on võimalik metsisemängudes metsiste liikumine üle transpordikoridori? Kindlat vastust me ei tea, sest vaatamata RMK sellekohasele 2019. aastal tehtud soovitusel (RMK kiri OÜ Rail Baltic Estoniale 08.02.2019 nr 3-1.1/139) ei ole meie teada vastavasisuliselt uuringuid tehtud. Ent võttes aluseks metoodika, mida on Natura hindamise aruandes kasutatud mängude sidususe kirjeldamiseks (joonised 16 ja 17), siis võime analoogia põhjal väita, et arvestades mängude omavahelist kaugust ja elujõulisust, toimub nt Aegviidu piirkonnas metsiste liikumine üle Tallinn-Peterburi raudtee. Seega on meie hinnangul igati õigustatud küsida, et kui metsisemängude sidusus on tagatud sellel raudteel, siis miks ei võiks see olla tagatud RB trassil.
- Eeltoodut arvestades leiame, et hüvitusmeetmetena loodavad kaitsealad (metsise püsielupaigad) on põhjendatud ja piisav meede kompenseerimaks barjääriefektist tulenevat RB negatiivset mõju (metsise arvukuse senisest trendist kiiremat vähenemist) Luitemaa metsise asurkonnale. Hüvitusmeetmetena loodavatele kaitsealadele lisanduvad veel metsise elupaikade suurendamised, millest omakorda tulenevad täiendavad ajalised piirangud metsade majandamisele. Seetõttu ei ole meie hinnangul Natura hindamise ekspertide poolt pakutud lisapiirangud metsamajandamisele Rabaküla siduskoridoris ja puhveraladel põhjendatud. Täiendavate piirangute (PEP kaitsekorrale ja metsise elupaikades kehtivatele piirangutele lisanduvate piirangute) seadmist võiks

kaaluda vaid juhul, kui seireandmed näitavad, et Luitemaa linnuala metsisemängudes ja hüvitusalade metsisemängudes arvukus väheneb määral, mis ületab tavapärasest (eelnevate seirete andmetest nähtuvat) metsisekukkede arvukuse varieeruvust. Jääb ka arusaamatuks üldiste piirangute kehtestamise aluseks olev õiguslik raamistik. Võimalik võiks olla vajadusel keskkonnaameti igakordne kaalutusotsus, kui see on möödapääsmatu. Samas nõustume, et Rabaküla siduskoridoris ja puhveraladel tuleb vältida metsa raadamist (v.a trassikoridorid).

3. Täiendava hüvitusmeetmena tuleb Luitemaa linnualal ja selle ümbruses ohjata väikekiskjaid. Natura aruande kohaselt on Luitemaa linnuala metsiseasurkonna ohuteguriteks lisaks kuivendusele ka madal sigimisedukus kiskluse tõttu. Leiame, et RB ehitamine võib kiskluse mõju Luitemaa linnualal süvendada, kuna ehitamise ajal võivad häiritud metsised liikuda oma tavapärasest elupaigast eemale, kus kisklus võib sigimisedukust veelgi vähendada. Väikekiskjate ohjamine peaks algama vähemalt aasta enne RB ehitustööde algust ja vältama kogu ehitamise aja. Vahendid selleks peaksid tulema RB eelarvest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Sepp
Peametsaülem
+372 505 5932